

VÆRKTØJ | BILLED FREMSTILLELSE

Hvordan er værktøjet koblet til Entreprenørskabs-PBL?

Værktøjet forholder sig til konceptualisering (begrebskabelse) i Entreprenørskabs-PBL i den indledende fase og har også fokus på samarbejdsprocesser, hvor studerendes bidrag til et fælles maleri tematiseres. Værktøjet skal bidrage til, at de studerende kommer til at tale sammen og interessere sig for hinandens forståelser af konkrete – men abstrakte fænomener.

Hvad er værktøjet?

Billedfremstilling kobler en form for kunstnerisk fantasi til innovation og begrebsforståelse, ved at lade studerende individuelt, men i mindre grupper, tegne en begrebsforståelse, på samme papirark – hvorved der dannes et fælles billede.

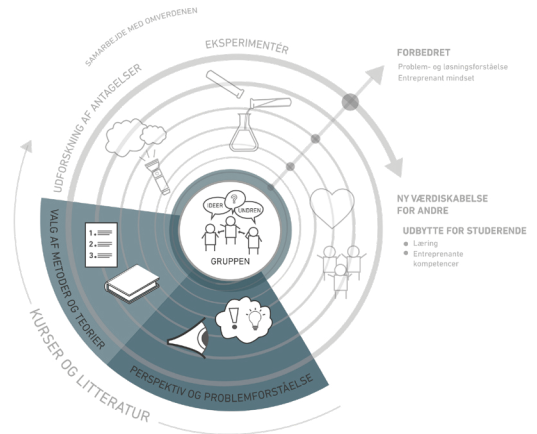
Hvad kan man opnå ved at anvende "Billedfremstilling"?

Gennem det æstetiske udtryk (de studerendes "maleri") stimuleres fantasien, og der brydes med "normal" undervisningspraksis, hvor underviser indledningsvis definerer og introducerer faglige begreber med reference til relevante kilde. Med dette værktøj kastes den studerende "ud på dybt vand", idet hun/han bliver bedt om at begrebsliggøre sin egen forståelse udtrykt i et æstetisk medie – et maleri. Det kan skabe en personlig interesse for et teoretiske og abstrakt begreb. Ved at "afbilde" forståelse og efterfølgende formidle dette udtryk som et narrativ, åbnes mulighed for en begyndende fælles forståelse og interesse for et begreb og dets betydning for innovationsprocesser, der handler om fælles begrebsforståelse og udvikling.

Da Entreprenørskabs-PBL lægger op til, at de studerende kan tænke løsninger på fremtidens udfordringer og udvikle en faglighed, der gør, at de kan løse de nye opgaver. Derfor skal værktøjet bidrage til, at de studerende kan tænke kreativt og selvstændigt, og det skal stimulere deres interesse for andres forståelser og egen samarbejdstilgang.

Hvordan anvendes det?

Indledningsvis maler de studerende individuelt, men i grupper, en figur/tegning af et fænomen, fx "Innovation" uden at tale sammen. Efterfølgende beskriver de i en runde deres figur/tegning og deres forståelse af begrebet. Den (u)ante form bidrager til at sætte alle i en uventet, ny og udfordrende situation, og kan skabe en fælles oplevelse af (kreativ) usikkerhed. Underviseren, der rammesætter oplevelsen, har derfor ansvaret for, at oplevelsen/erfaringen får didaktisk betydning gennem at tematisere og understøtte processen og give den undervisningsmæssig værdi.

Efter den første runde, hvor der i tavshed, er fokus på afbildning af et begreb, følger en runde, hvor der sættes fokus på selve samarbejdsprocessen: Hvordan er deres figur placeret? Bidrager den til en fælles forståelse? Hvilken betydning har andres tilgang? Hvor hurtigt gik de i gang? Hvilken vinkel ses det samlede produkt fra? etc.

Antagelsen bag værktøjet er, at man kan udtrykke noget "andet" og udtrykke sig på en anden måde med pensel og papir end gennem ord. Det giver mulighed for, at man kan spejle sig selv og sin forståelse af verden i andres æstetiske udtryk, og i den direkte respons man får på sine egne æstetiske udtryk, og i det som andre udtrykker. Den æstetiske praksis er et delelement af den æstetiske virksomhed, hvori der foregår en perception af oplevelsen og den praksis, hvor man forsøger at få sanser og intellektet til at hænge sammen.

Æstetiske læreprocesser kan defineres som en skabende virksomhed, hvori man omformer indtryk til et æstetisk formudtryk. Her er indtrykket (det, der skal omformes de studerendes konkrete og umiddelbare forestillinger/indtryk af et begreb (fx innovation) " og hvad det betyder for dem. (Det kunne være et andet fagligt begreb, der er nyt for de studerende). Udtrykket er her et fælles maleri, som de studerende skaber sammen i mindre grupper.

Ideen er at fremme studerendes begrebsudvikling og samarbejde gennem billedfremstilling.

Værktøjet kan fungere som en opstart på første undervisningsgang på et hold, hvor de studerende ikke kender hinanden, og underviser har på forhånd opdelt de studerende i mindre "malegrupper". Hver studerende får udleveret pensler og maling og samles om borde, hvor der ligger store papirark (et til hver gruppe). De bedes om at male et begreb fx "pædagogisk innovation" efterfølgende efter tur beskrive, hvad deres billede begrebsmæssigt refererer, hvilket danner grundlag for spørgsmål fra medstuderende. I alt afsættes 10 minutter til at male deres forståelse af begrebet.

Underviseren må under processen observere de studerendes samspilsproces for at kunne tematisere samarbejdet og perspektiver dette efterfølgende. Det er en pointe, at de studerende ikke informeres om, at der er fokus på samarbejds måde under processen.

Eksperimentet vil vise, at nogle studerende bidrager med meget store billeder og går hurtigt i gang, og giver mindre plads til andre. Andre bidrager aktivt til, at maleriet hænger sammen, ved at iagttage andres tegninger, og forsøger at knytte sig til disse for at få et "pænt" udtryk. De studerende ser måske andres malerier/symboler omvendt eller spejlvendt, som efterfølgende spørgsmål vil vise. Dette kommer til udtryk, når de studerende afslutningsvis bedes om at hænge maleriet op, som led i en gruppepræsentation. Der kan da opstå diskussion om, hvad der er op og ned, særligt hvor deltagerne i gruppen har malet fra forskellige sider af papiret.

Processen giver derfor anledning til en efterfølgende meta-kommunikation om samarbejde og perspektiver på fænomener, som er afhængig af perspektiv og forståelsesgrundlag, hvilket også har betydning for forståelse af begreber på meta-niveau.

Udtryk knyttes således til indtryk i den efterfølgende fælles tematisering af begrebet fx "innovation", som et fænomen, hvis realisering også omfatter evnen til at kunne spille sammen med andre og reagere (konstruktivt) på andres input.

Evaluering:

Studerende finder det interessant at deltage i workshoppen, og forløbet kan give et godt input til det videre samarbejde på et nyt holdet gennem skabelse af en åben og legende stemning, ud over interesse for fænomenet begrebsforståelse og begrebsdannelse.

Kilder

Austring B. D. og Sørensen M. (2006). Æstetik og læring – grundbog i æstetiske læreprocesser. Hans Reitzel

Janinka Greenwood (2011) Aesthetic Learning, and Learning Through the Aesthetic in Shifra Schonmann(red.): Key Concepts in Theatre/Drama Education(pp 47-52)

Kontaktperson

Birthe Lund, Institut for Kultur og Læring.